

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

TÝŽDENNÍK
MESTA
BANSKÁ
ŠTIAVNICA

25. jún 2020

číslo 25

ročník XXXI

cena 0,50 €

Udelenie

ocenení
mesta
str. 2

Zmeny

v ZŠ
J. Kollára
str. 4

Triedme

odpady
a kompostujme!
str. 6, 7

Celoplošné vysprávky

miestnych komunikácií

V mesiaci jún mesto Banská Štiavnica z finančných prostriedkov z rozpočtu mesta pre rok 2020 začalo realizovať celoplošné vysprávky miestnych komunikácií v našom meste. Nové povrchové úpravy boli realizované na týchto uliciach nasledovne:

Ul. P. Jilemnického

Celoplošná vysprávka Ul. P. Jilemnického teplou obalovanou zmesou. Na túto časť miestnej komunikácie bolo použitých 88,6 obalovanej zmesi, asfaltu, v celkovej výške 14 246,88eur.

Rekonštrukcia Ul. P. Jilemnického FOTO RADOŠLAV KLEIN

33.str.

Galéria Jozefa Kollára

a moderné umenie

V dnešnom čísle ŠN zverujem moje stanovisko zo dňa 22. 6. 2020 k ďalšiemu osudu Galérie Jozefa Kollára v plnom znení tak, ako som ho poslal tým osobnostiam, ktoré sú uvedené v ďalšom texte:

Vážený pán minister životného prostredia SR!

Roky – rokúce ma nazývajú v B. Štiavnicí „otcom“ Slovenského banského múzea z dôvodov, ktoré aspoň čiastočne rozvediem v ďalšom texte. Z tohto dôvodu nemá nikto väčšie právo, ale aj povinnosť, ako práve ja reagovať na diskusiu o Galérii Jozefa Kollára, ktorá sa uskutočnila 12. 6. 2020 v kine Akademik. Diskusiu, na ktorej ste sa zúčastnili aj Vy, zorganizovali hlavne protagonisti moderného umenia z B. Štiavnic. Keďže ide o mimoriadne vážnu vec a ďal-

šiu integritu SBM, tento môj názor posielam na vedomie aj prezidentke, premiérovi, ministerke kultúry, riaditeľovi múzea a primátorke mesta. Keďže nik z Vás štyroch ústavných činiteľov určite nevie o mne vôbec nič, uvádzam preto o mne aspoň tieto nasledovné reálie.

Keďže som už v 4. ročníku mojich štúdií histórie na Filozofickej fakulte a zároveň geografie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave vedel, že po skončení štúdií pôjdem pracovať do Slovenského banského múzea, v 5. ročníku som pracoval v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave, kde som sa oboznámil so všetkými expozíciami, oddeleniami a pracoviskami, aby som bol dokonale pripravený na moju budúcu profesiu. 1. 7. 1965 som nastúpil do predchodcu SBM, ktoré sa ním stalo v zmysle štatútu múzea, ktorý vošiel

do platnosti 3. 7. 1967 (jeho návrh, ktorý bol komplexne prijatý som ja spracoval). Riaditeľom múzea som bol od októbra 1965 do r. 1978 a neskôr ešte v r. 1998 – 2001. Prvé, na čo som sa sústredil, bolo získanie do správy múzea Nového zámku, Kammerhofu a Klopačky – všetko zdevastovaných vzácných historických objektov a po havárii objektov dnešnej Galérie Jozefa Kollára v r. 1969 aj na získanie týchto objektov do správy múzea. Zdôrazňujem, že vtedajšie tri objekty, ktoré dnes tvoria jeden celok boli po havárii totálnou rozvalinou, podporetou neforemnými drúmkami priamo z Námestia sv. Trojice, ktoré tvorí najexkluzívnejšie centrum mesta. Nasledovala komplexná rekonštrukcia všetkých týchto objektov a následne príprava jedinečných celoslovenských expozícií múzea.

33.str.

Parkovanie

po novom od 1. júla

Od 1. júla nadobudne účinnosť nové znenie Všeobecne záväzného nariadenia mesta o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií. Proces prípravy, sumarizovania a vyhodnocovania pripomienok, ako aj samotný proces schvaľovania bol náročný, ale nakoniec priniesol očakávaný výsledok. Nakoľko nové nariadenie je skutočne obsiahle, jeho úplné znenie VZN nájdete na stránke mesta: http://www.banskastiavnica.sk/stranka_data/subory/uradna-tabula/20200511-vzn-202001-o-parkovani.pdf

Platnosť pôvodne vydaných parkovacích kariet vydaných na rok 2019 bola predĺžená do 1. júla 2020.

Žiadosti o nové parkovacie karty sa podávajú na klientske centrum MsÚ s príslušnými dokladmi a po posúdení žiadosti bude následne karta žiadateľovi vydaná, kde bude zaplatený aj príslušný poplatok.

Všetky nové tlačivá, ako aj všeobecne záväzné nariadenie mesta Banská Štiavnica o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií nájdete na stránke mesta www.banskastiavnica.sk.

MsÚ

Oznam

Upozorňujeme našich prispievateľov, že príjem príspevkov a inzercie do najbližšieho čísla ŠN je **v pondelok do 14:00 hod.** Ďakujeme za porozumenie!

red.

z programu
primátorky**22. 6.**

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Uskutočnila sa gremiálna porada zástupcov mestských spoločností a vedúcich oddelení MsÚ.
- Redakčná rada ŠN.

23. 6.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Uskutočnilo sa stretnutie právneho výboru pre zabezpečenie Salamandrových dní 2020.

24. 6.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Uskutočnilo sa rokovanie Mestského zastupiteľstva v Banskej Štiavnici.

25. 6.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Pracovné rokovanie so zástupcom Slovenského atletického zväzu, OZ v Bratislave vo veci realizácie národného športového projektu – rekonštrukcia atletického štadióna.

26. 6.

- Práca v meste, individuálne pracovné stretnutia s občanmi k ich potrebám a požiadavkám.
- Účasť na rokovaní Komory miest Rady ZMOS v Sliacich.

27. 6.

- Občianske obrady – sobáš.

Viera Lauková

Infocentrum mesta

Banská Štiavnica

Otvorené denne:

Po – So: 9:00 – 17:00

Ne: 9:00 – 15:00

Štiavničania, Štiavnica,
médiá a súvzťažnosti

Od 15. 6. do 19. 6. v Rádiu Slovensko vždy od 11:40 v relácii „Príbeh na týždeň“ bol príbeh o Dobšinskej ľadovej jaskyni, jednej z najväčších ľadových jaskýň na svete a o jej objavení.

Jej objaviteľom bol pred presne 150 rokmi 15. 6. 1870 banský inžinier Eugen Ruffinyi, ktorého do jaskyne spustili za mimoriadne dramatických okolností banským rumpálom jeho 3 priatelia. E. Ruffinyi bol absolventom Baníckej a lesníckej akadémie v B. Štiavnici. **15. 6.** v Rádiu Regina o 15:10 bola biografia doc. PhDr. Ivana Chalupického, CSc., vynikajúceho archívára, historika a vysokoškolského pedagóga v SR i v zahraničí v súvislosti s tým, že odišiel do večnosti vo veku 88 rokov dňa 12. 6. V 80. rokoch 20. stor., keď som bol riaditeľom Štátneho ústredného bankého archívu v B. Štiavnici sme ako za excelentným archívárom často chodievali na odborné a metodologické konzultácie do levočského archívu, kde vtedy pracoval. **15. 6.** v Rádiu Slovensko po 18:00, v TA 3 po 18:30 a v relácii „Téma dňa“ o 19:50, ako aj **16. 6.** v Rádiu Slovensko po 6:00 hovoril Exštiavničan Jaroslav Naď, minister obrany SR v súvislosti s kriminálnou raziou na NASEP, ako aj o obsahu rokovania Bezpečnostnej rady štátu, ktorá sa uskutočnila **15. 6.** J. Naď hovoril ešte viackrát v médiách aj v ďalších dňoch v predchádzajúcom týždni. **16. 6.** v Rádiu Slovensko o 5:20 bola venovaná pozornosť banskoštiavnickému spiso-

vatelovi Jurajovi Červenákovi v súvislosti s tým, že sa narodil v tento deň v r. 1974. Okrem toho aj hovoril o inšpiráciách jeho tvorby. **16. 6.** v Rádiu Devín o 8:10 bol s ním rozsiahly rozhovor so zvláštnym zreteľom na jeho posledný detektívny historický román „Les prízrakov“, ktorý dostal aj celoslovenskú cenu „Rene“. **16. 6.** v Rádiu Regina o 5:50, ako aj o 5:55 bola spomienka na štúrovského spisovateľa Jána Kalinčiaka v súvislosti s tým, že tento deň v r. 1871 odišiel do večnosti. Narodil sa 10. 8. 1822 a v r. 1845 – 46 pôsobil v Štiavnických Baniach ako vychovávateľ. **20. 6.** v Rádiu Regina o 6:50 bola informácia o výstave Lucie Tkáčovej v Galérii Jozefa Kollára v B. Štiavnici. **20. 6.** v Rádiu Slovensko od 22:20 až do polnoci bol hosťom relácie „Literárna revue“ Mgr. Tomáš Lazar. Hovoril o svojom dôvernom vzťahu k B. Štiavnici, ako aj o všetkom tom, čo ho púta k dlhoročnej profesii, majiteľa antikvariátu v B. Štiavnici. **21. 6.** v TV Markíza o 19:00, ako aj v RTVS na Jednotke odznelo, že 68-ročný muž v ubytovni Marina obľal 62-ročnú exmanželku žieravinou za účelom jej usmrtenia a nelegálne držanou zbraňou strelil jej synovi do brucha. Všetkých troch odviezli do žiarskej nemocnice. Minulý týždeň viackrát odznelo v médiách, že u riaditeľa Správy štátnych hmotných rezerv Kajetána Kičuru našli 20ks zlatých tehličiek. Pripomínam, že on predal z majetku Správy štátnych hmotných rezerv objekt Mediky na Štefultove ešte v období Pellegriniho vlády. V súčasnosti je vo väzbe – údajne za úplatkárstvo.

Ján Novák

Podávanie podnetov

na udelenie verejných ocenení mesta Banská Štiavnica. Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mesta Banská Štiavnica č. 2/2009, Štatútu mesta Banská Štiavnica a jeho Dodatku č. 1 vyzývame občanov a inštitúcie na predloženie podnetov, odporúčení na udelenie: **a) Čestného občianstva mesta Banská Štiavnica.** V zmysle citovaného nariadenia čestné občianstvo mesta Banská Štiavnica možno udeliť fyzickej osobe, ktorá nie je občanom mesta Banská Štiavnica a významným spôsobom sa zaslúžila o rozvoj mesta a šírenie jeho dobrého mena v SR a v zahraničí. **b) Ceny za záchranu kultúrneho dedičstva a rozvoj mesta Banská Štiavnica.** V zmysle citovaného nariadenia Cenu za záchranu kultúrneho dedičstva a rozvoj mesta možno udeliť osobám, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o záchranu hodnôt kultúrneho dedičstva v regióne mesta Banská Štiavnica a rozvoj mesta Banská Štiavnica. **c) Výročnej ceny mesta Banská Štiavnica.** Výročná cena mesta sa v zmysle citovaného nariadenia môže udeliť občanom mesta, ktorí sa výrazným spôsobom zaslúžili o rozvoj mesta alebo šírenie jeho dobrého mena v SR alebo v zahraničí. **d) Ceny primátora mesta Banská Štiavnica.** Primátor mesta môže udeliť Cenu primátora mesta osobám, ktoré sa výrazným spôsobom angažovali vo verejnom živote mesta. Občania a inštitúcie môžu svoje podnety na udelenie čestného občianstva mesta, cien mesta Banská Štiavnica a Ceny primátorky mesta podať poštou, elektronicky, alebo osobne **do 31. júla 2020** na Mestský úrad v Banskej Štiavnici, Radničné nám. č. 1, 969 24 Banská Štiavnica, msu@banskastiavnica.sk. **Podnet musí obsahovať:** názov verejného ocenenia, identifikačné údaje oceňovaného – meno a priezvisko osoby alebo názov spoločnosti, adresa, zásluhu verejného ocenenia, identifikačné údaje podávateľa podnetu – meno a priezvisko, adresa, súhlas so spracovaním osobných údajov navrhnutej osoby (dotknutej osoby). Podnetmi sa budú zaoberať primátorka mesta a poslanci MsZ, ktorí v zmysle nariadenia mesta podajú návrhy na udelenie čestného občianstva a cien mesta na rozhodnutie mestskému zastupiteľstvu.

20€/osoba

KURZ PRVEJ POMOCI

Kontaktujte nás:
045 / 692 15 40
banskastiavnica@redcross.sk

Celoplošné vysprávky miestnych komunikácií

§1.str. Ul. Bratská

Celoplošná vysprávka ul. Bratská teplou obaľovanou zmesou. Na túto časť miestnej komunikácie bolo použitých 65,3t obaľovacej zmesi, asfaltu, v celkovej výške 10 500,24eur.

Ul. L. Exnára

Celoplošná vysprávka ul. L. Exnára teplou obaľovanou zmesou.

Na túto časť miestnej komunikácie bolo použitých 21,8t obaľovacej zmesi, asfaltu, v celkovej výške 3 505,44eur.

Celková suma celoplošne vyspravených komunikácií ku dňu 17. 6. 2020 je vo výške 28 252,56eur.

Rekonštrukčné práce miestnych komunikácií vykonávala firma Renovia, s. r. o., Zvolen.

Havarijný stav týchto komunikácií si vyžadoval celoplošnú vysprávku, čo predstavovalo aj zvýšené náklady. Preto na ďalšiu etapu rekonštrukcie miestnych komunikácií, ich jednotlivých častí a úsekov bude potrebné vyčleniť finančné prostriedky z rozpočtu mesta, čo pri súčasnej ekonomickej situácii bude veľmi zložitá.

Michal Kríž

Galéria Jozefa Kollára a moderné umenie

§1.str. V období rokov 1965 – 1978, keď som bol prvýkrát riaditeľom múzea boli postupne sprístupnené nasledovné celoslovenské expozície, ktoré nemali obdobu nikde na Slovensku: Geologicko-mineralogicko-ložisková expozícia v Berggerichte v r. 1968, dočasná expozícia baníctva v Kammerhofe v r. 1967, expozícia Protiturecké boje na Slovensku v Novom zámku v r. 1971, Banské múzeum v prírode a areál šachiet Terézia a Weiden v r. 1974. Začala komplexná rekonštrukcia Klopačky ako aj 3 budúcich objektov Galérie Jozefa Kollára, v ktorých expozície boli sprístupnené až po mojom odchode z múzea, tak ako aj Klopačka. Keď som bol riaditeľom múzea v r. 1998 – 2001, sprístupnená bola expozícia histórie svetoznámeho baníctva, úpravníctva a hutníctva na Slovensku v Kammerhofe, expozícia uhoľného baníctva na Slovensku v Banskom múzeu v prírode, ako aj dedičná štôlna Glanzenberg zo 16. stor. V tomto období som zabezpečil prechod múzea od 1. 1. 1999 do rezortu Ministerstva životného prostredia SR, v ktorom sa múzeum nachádza dodnes a vypracoval som aj nový štatút múzea, ktorý schválil minister a vstúpil do platnosti 4. 3. 1999. Z ďalších aktivít spomeniem aspoň 4 – bol som iniciátorom a hlavným koncipentom uznesenia slovenskej vlády z 22. 2. 1978 č. 58/1978 o komplexnej rekonštrukcii a obnove pamiatok a budovaní technickej a sociálnej infraštruktúry v B. Štiavnicí, bol som vedúci celoslovenskej odbornej komisie a súčasne spoluautorom materiálov na zapísanie historického mesta B. Štiavnica a technických pamiatok okolia do Zoznamu svetového dedičstva

UNESCO, čo sa stalo realitou 11. 12. 1993, podieľal som sa na príprave zákona č. 100/2002 Z. z. o ochrane a rozvoji územia Banskej Štiavnice a okolia a rozvoji príľahlého územia, ako aj uznesenia vlády SR č. 593/2008 z 3. 9. 2008 o ďalšom rozvoji B. Štiavnice a banskoštiavnického okresu. To nie je ani zďaleka všetko, čo som doteraz vykonal pre B. Štiavnicu, nakoniec uvádzam len to, že za moje doterajšie zásluhy som si v r. 2014 z rúk prezidenta SR prevzal štátne vyznamenanie „Za významné zásluhy o rozvoj v oblasti kultúry“. (po novembri 1989 nikto z B. Štiavnice nemá štátne vyznamenanie), v r. 2018 som dostal najvyššie múzejnícke vyznamenanie (doteraz ho má v B. Štiavnicí len niekdajší riaditeľ Múzea vo Sv. Antone Ing. Marian Číž).

A teraz ku Galérii Jozefa Kollára. Už v 1. polovici 70. rokov 20. stor. sa stalo múzeum najvýznamnejším banským múzeom v Európe, vzhľadom na rozsah a jedinečnosť jednotlivých celoslovenských expozícií múzea (k ich výpočtu ešte dodávam, že v r. 1965 som „zdedil“ Starý zámok, v ktorom sme z roka na rok robili rekonštrukčné práce, prípravy novej expozície, ale aj archeologický výskum), vedecko-výskumnú, publikačnú a výstavnú činnosť v B. Štiavnicí, v SR i v zahraničí (Bratislavský hrad, Praha, Budapešť a Šopron), akvizície i ochranu zbierok. Galéria Jozefa Kollára od jej sprístupnenia verejnosti v r. 1992 významnou mierou prispievala a stále prispieva k unikátnosti múzea v Európe, ako integrálna a hlavne neodmysliteľná súčasť múzea. Nemôže byť preto ani reč, aby galéria bola vyčlenená zo Slovenského banského múzea. Ak by sa tak stalo, sú len dve mož-

nosti – buď by patrila pod Ministerstvo kultúry SR alebo pod Ministerstvo životného prostredia SR. Pýtam sa však, z akých dôvodov by malo Ministerstvo kultúry SR zobrať do svojho rezortu galériu? Hádám nie kvôli tomu, aby tu bol priestor na výstavy moderného umenia, veď len v r. 2019 tu bolo realizovaných až 18 výstav moderného umenia! Okrem toho v B. Štiavnicí sú ďalšie 3 galérie, kde sa vystavuje zásadne len moderné umenie (Galéria Schemnitz, Galéria Jula Bindera a Galéria HIT). Ktoré mesto okrem Bratislavy sa môže pochváliť takýmto luxusom a zdôrazňujem tiež, že B. Štiavnica má len do 10 000 obyvateľov!!! Ak by sa to protagonistom moderného umenia mánilo, sú tu ešte prázdné priestory – celé jedno posch. niekdajšej Tabakovej továrne, ako aj v niekdajšej Plete, n. p. Ak by sa mala stať galéria samostatnou inštitúciou v rezorte Ministerstva životného prostredia SR, nebolo by to nič iné ako Kocúrko. Nikde inde na svete totiž galérie starého umenia nepatria do rezortu životného prostredia.

Nakoniec ešte zdôrazňujem, že určite nič nebráni tomu, aby pri SBM vznikol poradný odborný orgán, ktorý by predkladal riaditeľovi múzea všetky prípadné pripomienky k činnosti a obsahu Galérie Jozefa Kollára.

Vážený pán minister, pevne verím, že zvážite všetky moje argumenty, aby Galéria Jozefa Kollára ako „rodinné striebro“ nielen B. Štiavnice, ale aj Slovenska zostala aj naďalej integračnou súčasťou Slovenského banského múzea, aby múzeum aj naďalej malo svoj charakter jedinečnosti v Európe.

V úcte

Ján Novák

Dovolenka v Chorvátsku

V prípade, že sa rozhodnete toto leto tráviť dovolenku v Chorvátsku, budú na vašu bezpečnosť dozerat slovenskí policajti, a to v najčastejšie navštevovaných turistických oblastiach v Splitsko – dalmatínskej, kde budú v prípade núdze alebo pomoci k dispozícii na tel. č.: +385 99 7201 001 a Prímorsko-goranskej oblasti, kde budú v prípade núdze al. pomoci k dispozícii na tel. č.: +385 99 7201 002.

Dôvody, pre ktoré slovenskí občania najčastejšie vyhľadávajú policajtov sú stratené al. odcudzené doklady. Polícia odporúča občanom urobiť si fotokópiu cest. dokladu, ktorá urýchli vybavenie nového náhr. cest. dokladu, ako aj podanie oznámenia na policajnom útvare.

Čo sa týka parkovania v Chorvátsku zaslaním SMS správy, suma za parkovanie sa dá uhradiť len cez chorv. operátora. Nie je možné zaplatiť našim slov. operátorom a je potrebné zakúpiť si chorvátsku kartu.

OR PZ v ZH

Výmenník šatstva

/šatstvo dámske, pánske, detské, topánky, deky, obliečky/. Veci čisté, neopotrebované, ďalej nositeľné a použiteľné, nie staré, budú podliehať výberu priamo na mieste, aby sme zabezpečili ich obeh/**Knižnica vecí – štiavnická** /elektronická technika, športové potreby a náradie, kuchynské potreby, autosedačky, pracovné náradie, atď./

Veci môžete nosiť a takisto si prísť vybrať v pracovné dni: Pondelok a streda od 14:00 – 16:00 hod. Po dohode aj iný termín a čas. Na vaše otázky radi zodpovieme.

Miesto: Kultúrne centrum, Kammerhofská č.1, Banská Štiavnica
Kontakt: 045/6949651

Mail: kultura@banskastiavnica.sk

ZP,
odd. KŠaMK

citát

„Kašeľ, dym a láska sa dajú ukryť len veľmi ťažko.“

Erich Maria Remarque

Zmeny na ZŠ Jozefa Kollára

Cez prerušenie vyučovania z dôvodu pandémie sme na škole nezaháľali. **Napriek kríze, ktorá postihla nás všetkých sa nám podarilo:**

1. Po rokoch osadiť nové basketbalové dosky v športovom areáli,
2. Zakúpiť a rozmiestniť smetné koše na športoviskách,
3. Zaoštarat pletivo na opravy oplotenia športového areálu, ktoré budeme realizovať v prázdninových mesiacoch,
4. Zásadným spôsobom upraviť priestory telocvične: vymalovanie stien, obloženie 12 betónových pilierov a odborné vyplnenie priestorov pod basketbalovými košmi tvrdeným polystyrénom a ich následné prekrytie bannermi so športovými motívami a menom školy,

5. Vymeniť v telocvični všetky ventily na vykurovacích telesách za nové a opraviť tesnenia potrubia v telocvični, nakoľko dochádzalo k častým únikom vody na podlahu v telocvični,
6. Vyplanírovanie nebezpečných nerovností s následným vysadením trávnikov v školskom areáli.

Tieto úpravy sme mohli realizovať vďaka podpore od firmy Ravafol (bannery), poďakovanie patrí aj firme Combin a tiež páňovi Jánovi Čamajovi. Práce boli realizované takmer výlučne vo vlastnej réžii. Všetkým zúčastneným na týchto zmenách (aj tým nemenovaným) patrí veľké poďakovanie.

Ján Kružlík,
riaditeľ ZŠ J. Kollára

Bez vetra sa ani lístok nepohne

Vážená pani magistra Čelková,

v čísle 24 Štiavnických novín ste na našu adresu napísali: „*Batôžkári, ktorí si robia bešável v gymnáziu ... poputujú ďalej*“. Zranil nás Váš dešpekt k nám a k našej práci, a preto sme sa rozhodli odpísať Vám. Naše rozčarovanie je o to väčšie, že prichádza od človeka, ktorý 23 rokov pracoval v galérii. My nie sme „*batôžkári*“ a nikam neodchádzame. My tu žijeme. My tu pracujeme.

Niektorí z nás sa tu narodili, niektorí sem prišli s umeleckými projektami, ale všetci cítime ku Galérii Jozefa Kollára veľký rešpekt. Mrzí nás, že roky doslova živorí ako zabudnuté oddelenie Slovenského banského múzea, drieme pod nánosmi času, trpiac finančnou podvýživou, nedostatkom odbornej pozornosti a absenciou jasnej programovej vize. Vďaka svojej polohe, veľkorysej budove a vzácnej zbierke má pritom predpoklady stať sa priestorom, kde sa stretávajú staré (historické zbierky, stále výstavy Edmunda Gwerka, Jozefa Kollára, Jaroslava Augustu, atď.) a nové umenie, inštitúciou stredoeurópskeho formátu, do ktorej neprídete len raz, ale vraciate sa do nej. Galériu, o ktorej sa hovorí.

Od roku 2015 sme my, tri nezávislé inštitúcie – Banská St a nica Contemporary, Toto! je galéria a Galéria HIT – na pozvanie bývalej vedúcej galérie Ivety Chovanovej robili v Galérii Jozefa Kollára výstavný program. Z prostriedkov, ktoré sme transparentne získali cez granty, sme vo svojom voľnom čase a zadarmo, bez pomoci Slovenského banského múzea, nahradzali prácu zamestnancov štandardnej inštitúcie – od dramaturgie, cez kurátorovanie výstav, produkciu a organizáciu, až po PR, prevozy a fyzickú inštaláciu. Betónová deka, ktorej 270m² sme za vlastné náklady a vlastnými rukami zrenovali, vo Veľkej sále leží od roku 1974, aj so spomínanými špakmi a kúskami uhlia, ktoré do nej nahádzali robotníci, ktorí na nej (v 70-tych rokoch) pracovali. Nevyhliali sme ju tam my minulý rok, ako to vyznieva z Vášho článku. Vynovením podlahy sme vytvorili veľkolepú výstavnú sálu, aká je na Slovensku jedinečná.

Veľakrát sme išli na hranicu svojich síl, ale dokázali sme, že „*sa to dá*“. Že aj v malom meste s malými prostriedkami sa dá robiť relevantný a aktuálny program. Kolektívnym snažením

sa nám podarilo pritiahnúť do galérie nových divákov (počet divákov sa v posledných piatich rokoch zdvojnásobil). Recenzie z výstav v Galérii Jozefa Kollára sa konečne začali objavovať v médiách, minuloročný program Zlaté časy bol odborníkmi a odborníčkami opakovane navrhnutý na kultúrnu udalosť roka.

Toto všetko teraz skončilo.

Keďže nám osud Galérie Jozefa Kollára leží na srdci a nechceme, aby naše snaženie zostalo iba krátkou epizódou, za ktorou sa zahľadia stopy, zorganizovali sme 12. júna 2020 diskusiu, v ktorej mali odborníci a odborníčky príležitosť predložiť verejnosti možné scenáre budúcnosti Galérie Jozefa Kollára a rozdiskutovať, čo by bolo pre túto inštitúciu najlepším riešením. V úvode svojho textu v ŠN rekapitulujete svoje dojmy z tejto udalosti a píšete, že ste predpokladali „*inteligentnú a vecnú diskusiu, podporujúcu históriu a najmä faktami od vzniku galérie po súčasnosť*“, vraj vám v debate „*chýbali kushthistorici a relevantní historici mesta*“. Nešlo nám o potvrdzovanie zásluh a dejinných faktov (kto bol riaditeľom, kurátorom, koľko predmetov Kollár odkázal a komu, kto má koľko odpracovaných rokov, atď.), ale o trpezlivú analýzu stavu, v akom sa Galéria Jozefa Kollára nachádza a ponúknutie možných riešení jej budúcnosti. Do diskusie sme preto prizvali, z nášho pohľadu, tých najrelevantnejších. Štatutára galérie (Jozef Labuda), zástupcu zriaďovateľa (Ján Budaj), kunsthistoričku z regionálnej galérie, ktorá sa orientuje v aktuálnej galerijnej praxi a pracovala aj s dielami Edmunda Gwerka (Zuzana L. Majlingová), riaditeľa fondu, ktorý každoročne podporoval externé akcie v Galérii Jozefa Kollára a v minulom roku inicioval pre Štiavnicu veľkolepý projekt Mesto kultúry (Jozef Kovalčík), rešpektovanú profesorku a medzinárodne uznávanú umelkyňu, ktorá mala osobnú skúsenosť s vystavovaním v Galérii Jozefa Kollára (Ilona Németh) a napokon zástupkyňu nás – organizátorov celej diskusie (Lucia Tkáčová). Vo svojom texte píšete, citujeme: „*...aj pre pandémiu nás v kine Akademičiek nebolo veľa. Štiavničianov asi 15 a ostatní cudzí*“. Pani magistra, kapacita kina je 100 sedadiel. My sme ju naplnili na 92%. Rozdeľovanie na „*nás*“ a „*cudzích*“ je klamlivé – zavádzate. Nielenže to tak nebolo, ale na mieste je otázka: „*Je hlas cudzieho*“ riaditeľa galérie z Liptovského Mikuláša či

riaditeľky Východoslovenskej galérie z Košíc, alebo riaditeľky Zvolenskeho zámku Slovenskej národnej galérie či riaditeľky Galérie mesta Bratislavy menej ako hlas bývalej vedúcej? Dele nie na „*domácich*“ a „*cudzích*“ (ktoré sa vo vašom texte viackrát objavuje), je nebezpečné, do diskusie neprispieva ničím relevantným a hatí produktívny rozhovor. Rozdeľujúci podtón Vášho textu debatu polarizuje, hrotí a odvádza nebezpečným smerom. Rozdúchavate temné vášne xenofóbie, strachu a neznášanlivosti. Keď napríklad píšete „*Niektoré (plastiky zo sympózia) bratia Rómovia stihli spáliť, iné ešte existujú*“, máte nejaký konkrétny dôkaz o tom, že za spálením plastiek je minorita, ktorú menujete? Alebo je to len tá „*ľudská náтура*“, ktorá kastuje ľudí podľa farby pleti, miest narodenia, veku? Nečudujme sa potom, že sa v Štiavnici stretávame s „*hejterstvom na turistov*“, že v čase koronakrízy sa objavujú na cestách nápisy „*stop BA*“, že ľudia, ktorí sa sem prisťahujú a platia tu dane, pocítia dešpekt na ulici aj v lokálnych novinách.

Diskusia, ktorú sme 12. júna v kine Akademičiek pred viac než 90-timi divákmi zblízka aj zďaleka otvorili, má dnes viac ako 5 000 zhladnutí v internetovom priestore. To je na tému o „*regionálnej*“ galérii, nesmierne veľa. Po diskusií sme dostali desiatky spätných väzieb. Niektorí nás ticho potľapkali po pleci s tým, že „*konečne*“, iní nás obvinili zo spiknutia voči vedeniu Slovenského banského múzea. Ale – čo bolo pre nás najdôležitejšie – viaceré odborné aj politické autority z regiónu začali kľásť otázky. To si nesmierne ceníme. Ich texty, ktoré sa po diskusií objavili, hoci s nimi nemusíme názorovo súhlasiť, otvárajú podnetné témy. Inými slovami, sú k veci. Nazývate nás „*mladými umelcami z centra, ktorí sa etablovali v minulom roku*“. Prívlastok mladý/mladá by nám mal azda lichoťiť, zvyčajne sa predsa používa ako kompliment. Konotuje čerstvosť, silu, neskazenosť, trufalosť, romantizmus, idealizmus. Mladosť je spájaná s budúcnosťou. Z vášho pera však označenie mladý/mladá vyznieva akosi pejoratívne, znevažujúco, nekompetentne. Vážená pani magistra, chceme vás uistiť, že už nie sme mladí a okrem úspešných umelcov v našom kolektíve nájdete kultúrne manažérky, vysokoškolských pedagógov, sociálne pracovníčky, psychológa, teoreticky umenia, ilustrátorov. **5.str.**

Bez vetra sa ani lístok nepohne

Š4.str. Sme ľudia pred päťdesiatkou, v kultúre a umení pracujeme viac ako dvadsať rokov.

Zavádzajúco vyhlasujete, že galériu chceme zmodernizovať, aby sme v nej mohli „prezentovať svoje umenie“, že chceme „odvolať riaditeľa, galériu odtrhnúť od múzea a realizovať v nej svoje výstavne aktivity s podporou fondu“. Máme cieľ, ale v žiadnom prípade ním nie je odvolanie pána riaditeľa. Dokonca sme to jednoznačne popreli aj v závere diskusie do mikrofónu. Áno, záleží nám na budúcnosti Galérie Jozefa Kollára, ale nie preto, že v nej chceme vystavovať vlastné umenie.

Galériu Jozefa Kollára si nechceme privlastňovať, pretože chápeme, že je štátna. De facto nepatrí nikomu a zároveň všetkým z nás rovnako. Sme však presvedčení, že tak ako galéria nepatrí nám, nepatrí ani jej zamestnancom. Dokonca nepatrí ani vedeniu Slovenského banského múzea, ba ani Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky. Tí všetci sú len jej správcovia. Verejná inštitúcia je verejný problém, a preto chceme, aby sa o jej podobe a poslaní hovorilo a rozhodovalo verejne. Pýtate sa, či „nie je možné dohodnúť sa v tichosti, ako to robia inteligentní ľudia“. Nie, pani magistra Čelková, čas tichých dohôd je minulosťou. Nechceme, aby štátne inštitúcie ďalej fungovali na princípoch vazalstva, vzájomných službičiek, strachu a mlčania. Nechceme, aby sa na pozadí týchto dohôd politikárčilo. Diela, ktoré má Galéria Jozefa Kollára vo svojich zbierkach, si to nezaslúžia.

Pýtate sa „Prečo chceme zrušiť staré expozície a nahradiť ich novými?“ Naša odpoveď je: **Nechceme.** Počas celej diskusie niekoľkokrát zaznelo, že nám ide najmä o profesionalizáciu galérie a transparentné uvažovanie nad jej budúcnosťou. 30 ročné expozície je nutné nanovo zadefinovať a dať im novú tvár.

Podľa Vašich slov bola v 80-tych rokoch „určená profilácia galérie, zamieraná na banskostiavnických maliarov, ... krajinársku a sociálnu tematiku a tiež banické umenie v celoslovenskom kontexte. Apropó, dodnes ju nikto nespochybnil od roku 1984 do 2013.“ V týchto pár slovách je zachytených toľko hlbokých a problematických princípov, že ani nevieme, kde začať. Poďme po poriadku.

Je rok 1984. Naším prezidentom je Gustáv Husák a pracovníci v štátnych organizáciách pravidelne absolvovali školenia z marxizmu-leninizmu.

Rožok stojí 20 halierov a na „západ“ môžu cestovať len vyvolení. Čítate, ako sa naše životy za ten čas spoločensky a politicky zmenili? Máme tu globalizáciu, klimatickú krízu, banská činnosť v Štiavnicí už pred takmer 30 rokmi skončila, diela Edmunda Gwercika na aukciách v posledných rokoch dosahujú desaťtisícové sumy (samo-zrejme v eurách). Ale najmä: vo svete sa vystavuje gotika a barok vo vizuálne pritažlivých, pre návštevníka objavných a atraktívnych inštaláciách... Poďme sa približovať k svetu a nezostávajme v teple za pecou!

Presne taký pocit, aký ste mali pri prehladke „okýptených, deformovaných, nezmyselných a nedoborných nainštalovaných pôvodných expozícií“ máme z Galérie Jozefa Kollára aj my. Keď vidíme, ako neskorogotické skvosty od majstra M.S. aj po 30 rokoch stoja osvetlené šetriacimi žiarovkami pri stene na fľakatých sokloch, stíska nám srdce od bolesti. Nemôžeme sa už ďalej pozerať na to, ako naše kultúrne dedičstvo chradne v nedostojných podmienkach, ako vzácne sochy súťažajú o pozornosť s harabudím poodkladaným priamo v expozíciách (gaučové súpravy po boku kamenných krsťiteľníc).

Pýtate sa, „čo s nepohodlným historickým umením?“ My ho za nepohodlné nepovažujeme. Vážime si nesmierne hodnotu a krásu gotických svätíc Sv. Kataríny a Sv. Barbory a chceme dosiahnuť, aby expozícia, v ktorej sa nachádzajú, zodpovedala ich nevyčísľiteľnej hodnote a historickému významu. Skvosty kultúrneho dedičstva si nezaslúžia visieť na jutových nástenkách ako zo školy v osemdesiatych rokoch, nesmú byť vystavené pod zlým osvetlením, ktoré im neprospeje, kvalitnú zavlčovacíu techniku nesmie nahrádzať polievanie koberca. Rovnako sme presvedčení, že treba hovoriť o tom, ako správa nášho kultúrneho dedičstva vyzerá, ako sú nastavené jej pravidlá. Tie finančné, tie organizačné, tie obsahové – aj tie etické. A preto, aj s rizikom, že si narobíme (koľký raz už?) ďalších nepriateľov, nemôžeme skončiť, a musíme sa pýtať ďalej.

Je nutné Galériu Jozefa Kollára od podstaty nanovo zadefinovať, dať jej víziu, citlivo a najmä so zapojením profesionálov zrekonštruovať jej priestory, urobiť ich bezbariérové – myslíme v 21. storočí na starších návštevníkov, na mamičky s deťmi a hendikepovaných. Aj tí sú návštevníkmi

galérie. Je nutné vytvoriť hodnotné a zároveň vzrušujúce expozície pre zbierkové predmety a zakontextualizovať ich v súčasných diskurzoch, naplniť inštitúciu kvalitným a relevantným programom. Nič z tohoto nebude možné, pokiaľ Galéria Jozefa Kollára zostane bez vlastného rozpočtu, bez adekvátneho počtu schopných zamestnancov a bez právomoci rozhodovať sama o sebe. Slovenské banské múzeum malo tridsať rokov na to, aby z nej vytvorilo relevantnú inštitúciu. Doteraz tak neurobilo. Preto sme na diskusii navrhli galériu od múzea osamostatniť, ponechať ju pod zriaďovateľom Ministerstvom životného prostredia SR a dať jej šancu, aby sa vyvinula do novej zdravej inštitúcie.

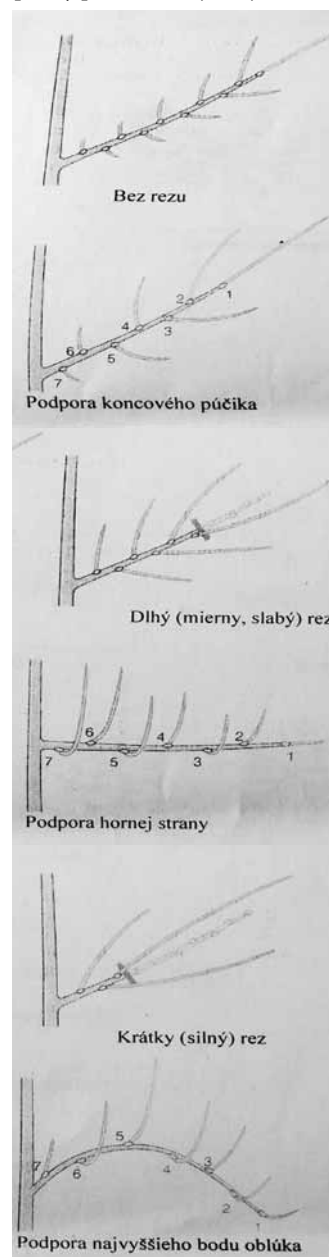
Ak nám záleží na ľuďoch, ktorí žijú v Banskej Štiavnici a chceme, aby divákmi a divákami galérie boli práve oni, je dôležité, aby galéria žila. Krátkodobé výstavy, obmeny stálych expozícií, vernisáže, komentované prehliadky, detské dielne. Je dôležité, aby galéria ponúkala pútavý a intenzívny program, tak ako sme to v minulých rokoch robili aj my. Záleží nám na tom, aby Galéria Jozefa Kollára bola tým, na čo má historicky aj súčasne kapacitu – silnou kultúrnou inštitúciou v centre mesta i pozornosti. Bodom, do ktorého sa deti aj dospelí budú vracat nielen raz za desaťročie, z povinnosti, ale stále, s radosťou, lebo ich obohacuje. Ak k tomu máme ambície osloviť aj odborné publikum, slovenské a medzinárodné, je nevyhnutné, aby bol program kvalitný a prepracovaný. Na toto všetko potrebujete odborníkov a odborníčky. A tých Galéria Jozefa Kollára v tejto chvíli nemá.

Jednoducho, je potrebná expertná pracovná skupina, zložená z odborníkov a odborníček z umeleckej teórie a praxe, architektúry, muzeálnej prevádzky, ekológie a kultúrneho manažmentu, ktorí spoločne, s úctou k tomu, čím Galéria Jozefa Kollára „tu a teraz“ je, s úctou k jej histórii a s víziou do budúcnosti posúdia, aký postup bude pre riešenie situácie potrebný. Ak aj Vám skutočne záleží na budúcnosti galérie, veríme, že nakoniec našu snahu pochopíte.

**Zuzana Bodnárová
Miloš Kopták
Svätopluk Mikyta
Mária Rojko
Lucia Tkáčová
Ida Želinská**

Záhradkárské okienko

Zákonitosti rastu = čím viac režeme, tým drevo viac rastie, čím menej režeme, tým bude rásť slabšie. Pri tvarovaní ovocných drevín používame aj ohýbanie, ktoré využívame aj na ovplyvnenie sily rastu, svetelných pomerov a rodivosti. Rodivý obrast sa vyvíja najlepšie na konári, ktorý je čo najbližšie vodorovnej polohe. Ak je konár vo vodorovnej polohe po celej dĺžke, vypučia na ňom pomerne rovnomerné výhonky smerujúce hore, koncový púčik pučí najslabšie, púčiky pri kmeni najsilnejšie.

Ak je výhon ohnutý, silnejší výhon sa vytvorí z púčika v najvyššom bode. Z púčikov pri kmeni a z púčikov na konci smerujúcim nadol vypučia kratšie výhonky.

Michaela Mojžišová

Hľadajú si domov...

Občianske združenie Murko, Kakalík a Miška je združenie, ktorého snahou je zvyšovanie povedomia o ochrane a právach zvierat. Naším hlavným zámerom je však záchrana voľne sa pohybujúcich zvierat, hlavne mačiek. Cieľom je zabezpečiť domov pre opustené a týrané zvieratá a zabezpečenie veterinárnej starostlivosti.

Kto by chcel mať doma zvieracieho miláčika, nech neváha a kontaktuje naše občianske združenie. Mačičky Ilija čierna a Murka tigrovaná sú kastrované, zaočkované a odčervené a hľadajú si domov.

Bližšie info k adopcii na: www.ozmurko.sk, na Fb stránke: Občianske združenie Murko, Kakalík a Miška, kontakt: 0910 903 947. Ak chcete naše OZ podporiť 2%, môžete tak urobiť osobne, prípadne elektronicky na: <https://pfseform.financnasprava.sk/Formulare/eFormVzor/DP/form.414.html> Labky vám budú zato vďačné!

OZ Murko

Mestská knižnica

Otváracie hodiny:

PO, UT: 8.00-11.30, 12.00-13.00

ST: 8.00-11.30, 12.00-14.30

PI: 8.00-11.30. Vo štvrtok je knižnica zatvorená z dôvodu dezinfekcie priestorov a kníh z karantény!

/MsK/

V triedení máme stále rezervy, treba sa zamerať najmä na bioodpad

Bilancia nakladania s komunálnym odpadom v meste Banská Štiavnica za rok 2019

V r. 2019 sme vytriedili takmer 35% komunálnych odpadov vzniknutých v Banskej Štiavnici, čo je nárast o 14% v porovnaní s r. 2018. Je to však stále menej ako celoslovenský priemer r. 2018 (37%). Až 65% komunálnych odpadov z Banskej Štiavnice skončilo na skládke.

Hoci je to významné zlepšenie, bolo dosiahnuté aj zmenou metodiky. V r. 2019 sme do vytriedených množstiev museli zaradiť aj komunálne odpady, ktoré boli vyzbierané výkupňami surovín. Ako vidíte z tabuľky 1,

najmä pri kovoch sú to veľké množstvá (635 t). Bez týchto množstiev by úroveň vytriedenia komunálneho odpadu bola 24%, čo je len o 3% viac ako v predošlom roku. Svedčí to o tom, že v triedení odpadov máme stále veľké rezervy.

V celkovej produkcii komunálnych odpadov je Banská Štiavnica naopak nadpriemerná. V r. 2019 vytvoril každý obyvateľ mesta priemerne 469kg komunálnych odpadov na obyv., zatiaľ čo celoslovenský priemer pre r. 2018 bol 427kg/obyv. (dáta pre r. 2019 ešte nie sú zverejnené). Treba sa zamyslieť nad opatreniami na znížovanie tvorby odpadu. V r. 2019 sa zvýšila cena za ukladanie komunálnych odpadov na skládku

o vyše 62%. Jednak sa od 1.3.2019 takmer zdvojnásobil skládkový poplatok z 5,17€/t na 10,00€/t a cena za uloženie odpadu na skládke stúpila z cca 30€/t na cca 50€/t. Ako uvádzam, na skládku stále ukladáme väčšinu komunálnych odpadov mesta (65%), preto zvyšovanie poplatku za odpady pre r. 2020 bolo len logickým vyústením tejto situácie, upozorňoval som na to už pred rokom. Mesto nesmie dotovať nakladanie s komunálnym odpadom z iných zdrojov ako z poplatku za odpad, je to v rozpore so zákonom o odpadoch. Treba si tiež uvedomiť, že poplatok sa nezvyšoval od r. 2012, zatiaľ čo ceny práce a iných vstupov sú už niekde celkom inde. **7.str.**

Množstvá vytriedených / zhodnotených a zneškodnených druhov komunálnych odpadov (KO) vytvorených v Banskej Štiavnici v rokoch 2015 – 2019 a miera recyklácie KO.

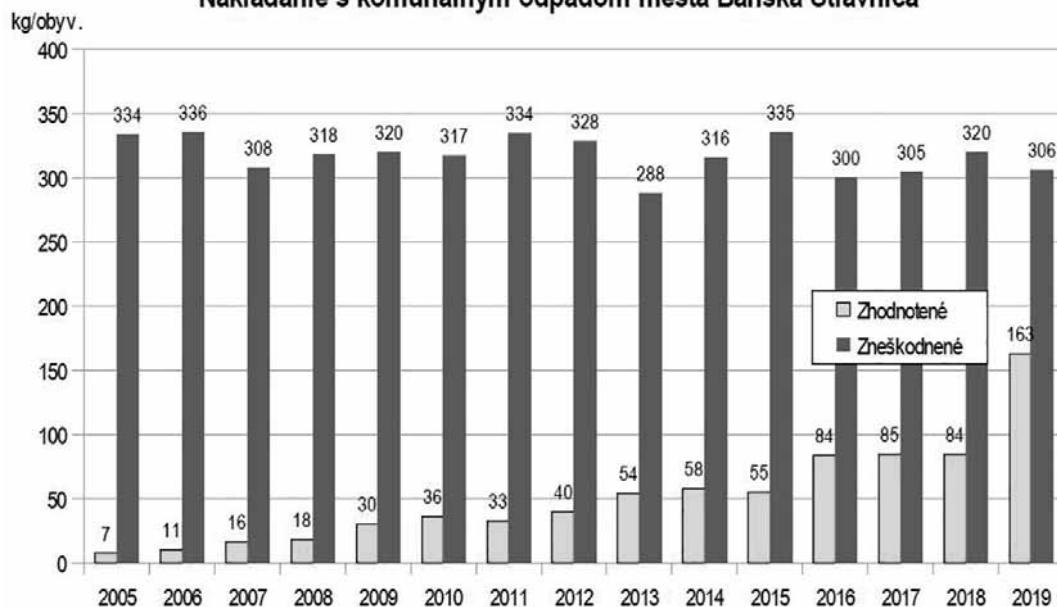
Odpad	množstvo v tonách				
	2015	2016	2017	2018	2019
Zhodnotené (zrecyklované):					
papier	87,466	135,180	146,780	151,481	128,379
papier – podomový zber	75,610	38,890	14,370	40,370	53,500
plasty	62,715	41,249	67,300	76,672	107,109
sklo	102,108	201,866	141,730	168,404	128,333
nápojové kartóny (tetrapaky)	14,303		16,530		17,184
kovové obaly	12,840	80,190	29,620	21,927	
ostatné kovy		3,51			22,101
ostatné kovy - výkupňa					635,080
opotrebované pneumatiky	38,130	24,240	19,800	15,490	
textil	14,800	12,600	16,400	36,000	37,660
žiarivky	0,076	0,493			0,090
elektroodpad	31,874	80,094	35,390	46,374	45,640
batérie a akumulátory	0,675	0,200	0,060		0,090
batérie a akum. - výkupňa					2,464
minerálne oleje	0,563	0,712	0,060		0,203
drevo	70,940	174,670	119,990	141,700	184,280
bioodpad - zelený	35,930	32,700	218,720	120,700	208,030
bioodpad - kuchynský					6,880
jedlé oleje			0,050	0,100	0,315
Zhodnotené spolu:	548,030	826,594	826,800	819,218	1 579,058
Zneškodnené na skládke:					
zmesový komunálny odpad (ZKO)	3 320,38	2 962,26	2 887,73	3 024,82	2 890,28
zmiešané odpady zo stavieb			38,640		
odpad z čistenia ulíc				19,140	
objemný odpad			14,180	14,711	14,840
drobný stavebný odpad			36,380	48,770	62,660
farby			0,060	1,105	1,920
Zneškodnené spolu:	3 320,38	2 962,26	2 976,99	3 108,55	2 969,71
Miera recyklácie KO	14,17 %	21,82 %	21,74 %	20,86 %	34,71 %

V triedení máme stále rezervy, treba sa zamerať najmä na bioodpad

Š6.str. Skládkový poplatok, niečo ako environmentálna daň, ktorý sa pripočíta k cene za uloženie odpadu na skládku sa už určuje podľa úrovne vytriedenia komunálneho odpadu za predošlý rok a ako som uviedol, zásadne stúpol v r. 2019 a bude každým rokom výrazne rásť. Tento rok platíme skládkový poplatok „len“ 13€/t, keďže sme vďaka zarátaniu množstiev vyzbieraných výkupňami za r. 2019 stúpili do vyššej kategórie 30 – 40%. Ak by sme sa mali spoliehať len na to, čo vytriedia naši občania prostredníctvom zber-

Sadzby poplatkov za ukladanie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku podľa Nariadenia Vlády SR č. 330/2018 Z. z. platné pre obce a mestá od 01.03.2019				
Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu	Sadzba za príslušný rok v eurách za tonu		
		2019	2020	2021
1	<10%	17	26	33
2	10 – 20%	12	24	30
3	20 – 30%	10	22	27
4	30 – 40%	8	13	22
5	40 – 50%	7	12	18
6	50 – 60%	7	11	15
7	>60%	7	8	11

Nakladanie s komunálnym odpadom mesta Banská Štiavnica

ného dvora a farebných nádob, pri úrovni 24% by sme platili poplatok až 22€/t.

Treba rátať, že zmesový komunálny odpad už lacnejší nebude. Jeho cena rapídne rastie a bude to tak aj v budúcnosti. Teraz ešte nevieme, čo bude od 1.1.2021, kedy vstúpi do platnosti zákaz ukladania neupraveného odpadu na skládky. Prevádzkovatelia skládok budú musieť stavať úpravne odpadu, čo (mimo skládkového poplatku) celkom iste katapultuje cenu zmesového odpadu nahor.

Taktiež treba mať na pamäti, že podľa toho ako triedime teraz v r. 2020 sa vypočíta úroveň vytriedenia pre ďalší rok. Ako vidíme z tabuľky 2, v r. 2021 bude skládkový poplatok 22€/t, v lepšom prípade (kategória 40 – 50%) 18€/t, čo je opäť výrazné zvýšenie oproti súčasným 13€/t. Celková cena za uloženie zmesové-

ho komunálneho odpadu (vrátane skládkového poplatku a DPH) sa tak v budúcom roku úplne kľudne môže priblížiť ku 100€/t.

Preto sa treba snažiť o maximálne zníženie tvorby zmesového komunálneho odpadu. Treba všetko poctivo triediť a najmä treba opustiť všeobecný názor, že „prestanem triediť, aj tak poplatok za smeti veľmi zvýšili“. Ak nebudeme triediť, poplatok sa bude zvyšovať ešte viac.

Treba začať od najväčšej zložky – od bioodpadu. Máme kompostáreň, ktorá je už v plnej prevádzke. Chcel by som upozorniť občanov, že pokosená tráva nepatrí do nádoby na zmesový odpad. Ak pokosíte trávnik a nemáte domáce kompostovisko – neviete si ju skompostovať sami, prineste prosím trávu na zberný dvor (ul. Antolská 46), kde vám ju bezplatne prevezmeme a zhodnotíme ju v našej kompostárni. Ak

nemáte možnosť prepravy, vyložte prosím pokosenú trávu vo vreciach ku kukanádobe. Tieto vrecia potom vieme pozbierať zvlášť a priviezť na kompostáreň. V žiadnom prípade tráva a ani iný bioodpad nepatria do nádoby na zmesový odpad. V bytovkách zberáme kuchynský bioodpad z domácností formou 7l vedierok v každej domácnosti a hnedých nádob na bioodpad v stojiskách. Kompostáreň bola vybudovaná v rámci projektu „Zhodnocovanie bioodpadu a stavebného odpadu v Banskej Štiavnici“ (kód projektu: 310011B490) spolufinancovanom z Kohézneho fondu EU.

Verím, že všetci spravíme všetko pre to, aby sme vytriedili čo najviac komunálneho odpadu a poplatok za odpad pre r. 2021 sa nezvýšil tak rapídne ako tomu bolo tento rok.

Miloš Veverka,
Technické služby, m. p., BS

Oznam

SZTP v Banskej Štiavnici oznamuje svojim členom, že organizuje rekondičný pobyt v Hokovciach v termíne **19. 9. – 25. 9. 2020**. Bližšie informácie na tel. čísle: 045/692 08 75 alebo v kancelárii zväzu počas úradných hodín (pondelok, utorok, streda) od 7:30 do 14:00 hod. V mesiacoch júl a august na tel. č.: 0904 335 202.

Výbor SZTP

Oznam CVČ

Centrum voľného času v Banskej Štiavnici oznamuje rodičom, že informácie ohľadne denných letných táborov sú na web stránke CVČ: cvcbanskastiavnica.edupage.org. Ďalej oznamujeme rodičom detí, ktoré navštevovali záujmové krúžky CVČ v šk. r. 2019/2020, že zápisné za ZK sa v mesiaci jún budú vracaať na účty, z ktorých boli hrazené, za mesiace, keď krúžková činnosť neprebíhala.

J. Machilová

Podakovanie

Chcem sa cestou Štiavnických novín úprimne poďakovať ľuďom, ktorí mi v mimoriadne nepriaznivom počasí a za mimoriadnych okolností veľmi ochotne a nezištne pomohli „vyviaznúť“ so zapadnutým autom. Moja úprimná vďaka patrí p. starostovi Obce Ilija Vratislavovi Cengelovi, Jozefovi Šedivému, Rudolfovi Nečasovi, Jurajovi Debnárovi, ml. z autoservisu Jutoma a Jakubovi Radkovskému. Sú to naozaj správni chlapci a ja im za to ďakujem.

Ladislav Bernáth

Podakovanie

Touto cestou chcem vysloviť poďakovanie vodičovi SČK v BŠ, ktorým je p. Miro Jány za jeho ochotu pri rozvoze stravy pre seniorov, ale aj ústretové zabezpečenie liekov a iných potrieb. Veľkým prínosom pre nás „starkých“ sú aj jeho dobré slová, uznanie a hlavné úsmev a dobrá nálada. Za to všetko ďakujem!

Rovničianka

Literárne okienko

22. júna 2020 sme si pripomenuli 122 rokov od narodenia spisovateľa E. M. Remarquu.

Erich Maria Remarque – vlastným menom Erich Paul Remarque, narodil sa 22. 6. 1898. Veľa jeho diel hovorí o „stratenej“ generácii, o mladých ľuďoch, ktorí priamo zo školských lavíc idú na front. Tam však zistili, čo je vojna – mnohí umreli. Najznámejším dielom E. M. Remarquu je román „*Na západe nič nového*“ – hlavná postava Paul Bäumer so svojim spolužiakom z gymnázia sa dobrovoľne prihlásil na západný front. V závere románu zomiera vo chvíli, keď sa v rozhlase ozýva „*na západe nič nového*“. Voľným pokračovaním je román „*Cesta späť*“, ktorý zobrazuje mladých hrdinov, čo prežili vojnu, no nevedia si nájsť miesto v mierovom živote. Román „*Traja kamaráti*“ – je príbeh o priateľstve, láske a aj osamelosti. E. M. Remarque opísal vzťah dvoch mladých ľudí v románe: „*Nebo nepozná obľúbencov*“ – Chlapec je automobilovým pretekárom a dievčina trpí vážnou chorobou TBC. Lieči sa v sanatóriu, a každú chvíľu môže zomrieť. Lekári jej zakazujú vzdávať sa od sanatória, ale napriek zákazom v noci uteká za svojím chlapcom a chodia sa spolu zabávať. Patrícia nakoniec umiera. Iné romány: „*Vítazný oblúk*“; „*Noc v Lisabone*“; „*Čas žitia a čas umierania*“ a „*Tiene v raji*“.

Milí Štiavničania, študenti a učiteľia, prajem vám krásny zvyšok júna, plný zdravia, lásky a pohodových dní v kruhu rodiny a priateľov.

Zdroj: pozn. autora

Filip Golian

Kam na futbal?

Priateľský futbalový zápas

FK Sitno BŠ – FK Levice (IV. liga)
27. 6. o 10:30 na futbalovom štadióne FK Sitno BŠ

Priateľský futbalový zápas

FK Sitno BŠ – FK Nová Baňa (III. liga)

1. 7. o 18:00 na futbalovom štadióne FK Sitno BŠ

Priateľský futbalový zápas

(IV. liga) FK Pliešovce – FK Sitno BŠ

11. 7. o 18:00 na futbalovom štadióne v Pliešovciach

FK Sitno BŠ

O čase a svetle

rozhovor s výtvarníčkou Luciou Veselou

Aktuálne v Galérii Jula Bindera prebieha do 12. 7. 2020 výstava Lucie Veselej „medzičas“. S autorkou sa porozprávala Lenka Binderová.

Lucia, v prebiehajúcej výstave Medzičas sa predstavuješ nielen malbami, ale aj analógovými fotografiami. Hľadáš presahy žánrov. Skús nám priblížiť tvoje uvažovanie.

Malbe sa venujem už dlhodobo. Analógová fotografia ma priťahovala a chcela som sa učiť niečo nové. Celý ruko-dielny proces, ktorý analógovú fotografiu sprevádza ma veľmi baví. Obe médiá vyžadujú svoju sústredenosť. Fotografiou sa mi možnosť umeleckej výpovede značne rozšírila, čomu sa stále veľmi teším.

Projekt má názov Medzičas – čím tá fenomén času, plynutia fascinuje?

Čas je pre mňa dôležitý z viacerých rovin. Dobré je nechať si čas na tvorbu, neutrvať sa do nej bezhlavo a nechať niektoré námety v sebe vyzrieť. Na druhej strane ma ale vždy nadchne, keď si nejaký tvorivý moment nečakane všimnem, uvedomím. Pri malbe aj fotografii (a nielen tam) je úloha času veľmi dôležitá. Viackrát sa mi napríklad stalo, že zabudnem na hranicu, keď je dielo už hotové, a ďalším snažením mu silu výpovede už len zbytočne uberám.

Predstav nám tvoj proces tvorby od inšpirácie po finálnu realizáciu.

Začínam viac-menej vždy od myšlienky, ktorú chcem vypovedať. A ďalej už hľadám cestu ako. Častokrát s ňou pri tvorbe narábam intuitívne a som rada, ak sa dokáže dostať, pre mňa pracovne povedané, do „poetickej skratky“. Dielo je pre mňa najvydarenejšie, keď zachováva esenciu myšlienky, ale svojím výtvarným výrazom funguje aj samostatne, čím mu prináša ešte niečo navyše.

Vo svojej tvorbe sa často vyjadruješ prostredníctvom abstraktu, prečo si si vybrala práve túto formu?

To je zaujímavá otázka, nakoľko veľa mojich diel sa vôbec nepohybuje na poli abstrakcie. Abstrakt je pre mňa jedna s ciest vyjadrenia. Dokonvergovala som k nej akosi prirodzene. V aktuálnej výstave sa napríklad plynulý prechod farebnosti obrazov dopĺňa s jemnými prechodmi čiernobielych odtieňov vo fotografii.

S akým pocitom by si chcela, aby ľudia odchádzali z tvojich výstav?

Mám radosť, ak sa mi podarí cez diela preniesť esenciu a atmosféru myšlienky na diváka. Vážim si, ak vznikne akákoľvek forma dialógu s dielom. Pocity sú toho sprievodným javom.

Ákí súčasní umelci alebo aj umelci z histórie ťa inšpirujú a prečo?

Inšpirujúci umelci z histórie sú pre mňa napríklad Caspar David Friedrich a Édouard Vuillard pre citlivú svetelnosť v ich malbách, ďalej Agnes Martin a Félix González-Torres pre jednoduchosť a silu výpovede ich umeleckej tvorby. A na výstavy súčasných malia-

rov Petra Doiga a Jana Mertu sa vždy teším.

Pôsobíš v Bratislave, v Štiavnicí si len krátkodobu (v súvislosti s inštaláciou výstavy), aký (ne)všedný okamih zarezonoval v tvojej mysli, ktorý je spojený práve s týmto mestom?

Je príjemné prísť do cudzieho mesta a cítiť sa v ňom vítaný. Ľudia sú tu veľmi vládni. Banská Štiavnica je sama o sebe svojou prírodou a architektúrou nevšedná a jedinečná, často si musím dávať pozor, aby som nezakopla od toľkého divania sa.

Lucia, ďakujem veľmi pekne za rozhovor.

Lenka Binderová

Lucia Veselá (*1985/) je absolventkou Katedry malby Akadémie umení v Banskej Bystrici v ateliéri Ľudovíta Hološku a Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave – maliarskeho ateliéru Klaudie Kosziby. Okrem samostatných výstav sa zúčastňuje aj skupinových výstavných projektov. V roku 2019 bola finalistkou projektu Malby roka 2019.

Iveta Chovanová, GJB

Podakovanie

Na dobrý skutok nikdy nie je neskoro, dobré skutky sa nám vrátia dvakrát!

Podakovanie patrí p. riaditeľke územného spolku SČK Banská Štiavnica Emílii Lopušníckovej, p. starostovi obce Banský Studenec Pavlovi Santorisovi, Jánovi Vaculíkovi, Vladimírovi Tokárovi, Soni Ondruškovej, Marianovi Majerčionovi, Jozefovi Malatincovi, Adriane a Ľubošovi Melicherčíkovcom, ktorí svojou profesionalitou, kompetentnosťou a proaktívnym prístupom výrazným spôsobom prispeli k vzniku tejto myšlienky až po jej uskutočnenie. Nie je im ľahostajný život obyvateľov a turistov v tej-

Odvzdanie defibrilátora FOTO ARCHÍV SČK BŠ

to malebnej obci. Veľké Ďakujeme patrí všetkým ľuďom, ktorí sa dobrovoľne zapojili do našej zbierky na

kúpu prístroja AED. Vašu podporu si nesmierne ceníme a vážime!

Organizátori zbierky

Aktuálne v kine Akademik

Piatok 26.6. o 19:30 hod.

Bloodshot

Triler, akcia, 109 min., MP:15, vstupné: 5€. Vin Diesel sa v akčnom trilere podľa úspešného komiksu predstaví ako Bloodshot – supervojak, ktorý je vďaka armáde nanobotov v jeho žilách prakticky neporaziteľný. Ako sa však zachová, keď zistí, že spoločnosť, ktorá ho vytvorila, mu vyrába falošné spomienky a využíva ho ako zbraň?

Sobota 27.6. o 19:30 hod.

Takmer dokonalé tajomstvá

Komédia, 111 min., MP:15, vstupné: 5€. Režisér bláznivých komédií „Fakjú pán učiteľ“ a ich tri hlavné tváre vrátane predstaviteľa učiteľa sa znovu zišli pri jednom filme a natočili spolu iskrivú komédiu Takmer dokonalé tajomstvá. Na spoločnej večeri sa zide niekoľko párov a po pár pohároch sa rozhodnú, že svoje telefóny položia na stôl a všetky správy, odkazy aj telefonáty budú ten večer zdieľať. Správy sa prečítajú nahlas, hovory

budú nahlas. Veď o nič nejde, bude zábava. Lenže práve naši chytrí a mobilní kamaráti o nás vedia úplne všetko, poznajú naše tajnosti, druhé životy, drobné lži, milenky i milencov. Nevinná hra sa najskôr vyvíja ako veľká zábava, potom ale začnú chodiť správy, ktoré so svojimi partnermi či priateľmi radšej nezdieľate. Rozbehne sa séria šialených situácií a trapasov, niekomu pri stole bude neprijemne horúco a čoskoro bude horúco úplne všetkým. Odídu domov partnerské páry, ktoré prišli alebo budú v inom zložení alebo budú po večeri všetci single?

Nedeľa 28.6. o 17:00 hod.

Mosley

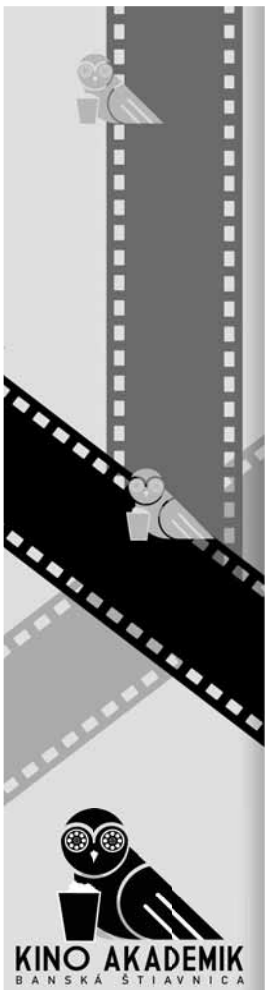
Rodinný, animovaný, 97 min., MP, vstupné: 5€. Mosley tvrdo pracuje celé dni a týždeň na farme, kde vládne výbušný a nepríjemný farmár Simon. Keď sa jedného dňa vráti Mosley z práce do svojej stajne, prezradí mu jeho syn Rue, že v blízkom lese našiel niečo úžasné. Je to starodávna jaskyňa s maľbami bytostí, ktoré sa im veľmi podobajú – ale chodia vzpriamene a majú ruky.

Štvrtok 2.7. o 19:30 hod.

3 Bobule

Komédia, 100 min., MP, vstupné: 5€. Honza a Klára sa stali majiteľmi vinárstva a rodičmi roztopašných dvojčiat. Každodenné starosti však dokážu byť občas nesmierne unavujúce, takže v manželstve im to teraz až tak neklape. Navyše prichádza rozhodujúci čas vinárskeho roka – vinobranie. Honza s Klárou majú problémov nad hlavu – popri manželstve riešia krádeže vo viničiach. Klára bojuje s predsudkami okolia, ktoré neverí, že žena môže robiť kvalitné víno a prekročiť tieň svojho otca. Ešteže ten ju všetkým prevádza prostredníctvom vtipných a múdrych rád, ako na slovo vzatý vinársky i životný guru. Honza sa po rokoch stretáva s neodolateľným kumpánom Jirkou. Ten sa nadsene hrnie na návštevu, aby pomohol so zbieraním úrody, čomu samozrejme ale vôbec nerozumie. Jirkova prítomnosť dokáže spolahlivo vniešť do života všetkých okolo víťaný i nevíťaný rozruch. S veriteľmi a políciou na krku začína séria komických omylov a nedorozumení.

Bližšie info: odd. kultúry, športu a MK, tel.č.: 045/ 694 9651, e-mail: zuzana.patkosova@banskastiavnica.sk
www.kino.banskastiavnica.sk, FB: Banská Štiavnica-kino Akademik

K

R

Í

Ž

O

V

K

A

Vážení luštitelia!

Výhernú poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica si výherca môže vyzdvihnúť v redakcii ŠN. Správne znenie krížovky z č.23/2020: „Pravá láska nie je to, čo sa nám na druhom páči, ale čo sa nám na ňom nepáči.“ Výhercom sa stáva **Šárka Čalkošová, B. Štiavnica**. Srdečne blahoželáme! Tento týždeň hráte o poukážku na konzumáciu v hodnote 10eur v pizzerii, reštaurácii Black M, Nám. sv. Trojice 6/2, Banská Štiavnica. Vašou úlohou je správne vylúštiť krížovku a zaslať ju spolu s kupónom do redakcie ŠN v termíne **do 06.07.2020**.

V tajničke sa ukrýva výrok Juvenalisa: „Láska... (dokončenie v tajničke).
A., Hudobná skupina, Erika dom., prsník básn., žen. meno,
B., **Začiatok tajničky**,
C., Pohrebná hostina, úhor po nebecky, otec, hlas hada, kriek,
D., Chlp, malá Lesana, pasca český,
E., Revú, slečna, síra, otravné lát-

ky, oná,
F., Dávam radu, hák na lodi, predložka, v poriadku,
G., Anka, oznámi úradom, strká, kočiar, vrkoč,
H., Zvratné zámeno, piecka, otázka na spôsob, ozn. áut Thajska a Maďarska, hlas psa, úder v boxe,
I., Čistiaca pasta, štát v USA, kniha snov,
J., Súhlas, páčila na povrchu, Júlia dom.,
K., Vodivá látka, **koniec tajničky**,
2. časť tajničky,
1., Kukluxklan, **3. časť tajničky**, predložka,
2., Stred slova kapal, popínava rastlina, osobné zámeno,
3., Časť úst, Adriana, pre česky, 5 v Ríme,
4., Elena skrátene, nebdie, samohlásky v slove dunelo, ruská rieka,
5., Lieval, rozum, 600 v Ríme, stred slova nápoj,
6., Ozn. áut Rakúska a Albánska, zn. bicyklov, Boh u Moslimov,
7., Izabela, pi, izbový kvet,
8., Hřba, starší, dlhý nos,
9., Lovkyňa perál, nie stará, rozpúš-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															

taj kov, predložka 7. pád,
10., Spoluhlásky v slove prasa, dedina na Slovensku, jeden zo zmyslov,
11., Plemeno, konská sila, Olympijské hry, hliník, vo,
12., Spokoj staničných sestier skr., čisti práním, doba, samohlásky v slove dan,
13., Mimoszemšťan, batoh, vnučik,
14., Zn. ampér a eman, operenec, daj radu.

Pomôcky: Ula, hentá, AAL, Alabama, HP.

Pozn. aut.: Interpunkčné znamienka sa neberú do úvahy!

Pripravuje: Anna Rihová

ŠTIAVNICKÉ NOVINY **Krížovka**
Kupón č. 25

Slovensko

Slovensko ty krásne,
čo sa s tebou stalo,
veď si po stáročia
iba prekvitalo.
Zlaté klasy k slnku,
naberali sily,
aby sme tu všetci,
spokojne si žili.
Polia obrodeneň,
chlebkom voňali
a pri ostrej kose,
chlapi hrdo stáli.
Všetkého sme mali,
zemička rodila.
Mozoľnatá dľaň ju,
pekne obrobila.
Do hrude tej zeme,
srdce sme vložili,
aby sme aj ťažké chvíle,
spolu s ňou prežili.
Živiteľka naša,
kde je tvoja sila,
veď slovenský národ,
celý si živila.
A dnes srdce bolí,
keď pozriem na teba.
Z cudzích dnes jeme
každodenný chleba.
Polia ľadom ležia,
rastie tam burina.
Čo sa s tebou deje,
ty naša otčina...

Alica Gajanová

Tvorivé dielne

v Dielničke v Kammerhofe

Slovenské banské múzeum opäť otvára brány Dielničky v Kammerhofe.

Slovenské banské múzeum pozýva do Dielničky v Kammerhofe, kde sa uskutočnia tvorivé dielne **27. júna 2020 v čase od 9:00 do 15:30**. Vstupy: 9:00, 9:45, 10:30, 11:15, 12:00, 12:45, 13:30, 14:15, 15:00.

Ponuka:

27. jún 2020: smaltovanie príveskov, náušnic, 2 – 4,50€

Pokyny pre návštevníkov:

– prekrytie dýchacích ciest pri vstupe a počas celej doby tvorienia

– dezinfekcia rúk pri vstupe

– max. počet návštevníkov v jednom vstupe 8

Informácie: www.muzeumbs.sk

alebo enviro@muzeumbs.sk,

045/694 94 51, 694 94 36.

Tešíme sa na stretnutie!

ÚVZ SR: Myslite pri pobyte v prírode na ochranu proti klieštom – prevenciou sa vyhnete ochoreniam, ktoré prenášajú

**Kliešte sa vyskytujú v tráv-
natých porastoch s výškou
od dvadsať centimetrov do
jedného metra, v záhradách,
v parkoch i v lesoch, ale
v posledných rokoch
v dôsledku klimatických zmien
sa dostávajú aj do vyšších
zemepisných polôh, až do
nadmorskej výšky nad 1000
metrov.**

Striehnu na koncoch listov, na stebľoch tráv alebo na vetvičkách prízemných kríkov. Obľubujú najmä dubovo-hrabové lesy. Infikované kliešte prenášajú ochorenia ako lymfická borelióza a kliešťová encefalitída.

Nie všetky kliešte sú nosičmi vírusu

K oblastiam s najväčším výskytom nakazených klieštov patrí oblasť pozdĺž Váhu. V tejto oblasti býva dlhoročne najvyššia chorobnosť na kliešťovú encefalitídu, hoci na Slovensku výskyt tohto ochorenia nie je vysoký. Endemickými oblasťami sú aj juhozápadná časť Slovenska, napríklad pohoria Trábeň a Vtáčnik, Pohronská a Nitrianska pahorkatina, ďalej oblasť Malých Karpát, okresy Levice, Nitra, Nové Zámky a Trenčín.

Prírodné ohniská klieštovej encefalitídy:

http://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=395:priradne-ohniska-klievoej-encefalitidy-na-slovensku-amp;catid=68:epidemiologia&Itemid=76

Základné zásady ochrany pred klieštom:

– vyhýbajte sa miestam s vyšším predpokladom výskytu klieštov – okraje lesov, vysoké porasty tráv, krovie

– v prírode noste vhodné oblečenie pokrývajúce čo najväčšie časti tela, hlavne dlhé nohavice, ponožky, vhodnejší je svetlý odev, na ktorom parazita skôr zbadáte

– používajte repelenty

– po návrate domov si dôkladne prekontrolujte celé telo

Kliešť sa najčastejšie prisaje:

– do vlasovej časti hlavy

– do slabín a podpazušia

– za uši

– do podkolennej jamky

– na intímne miesta

Kliešťa vyberte správne

Prisatého kliešťa odstraňujte pinzetou, ktorú pritlačte čo najbližšie ku koži. Vyťahujte ho pomaly, kývavým pohybom bez točenia. Kliešťa nevykrúcajte prudko do strán, mohli by ste ho prerhnúť. Najdôležitejšie je nepoškodiť a nerozmiaždiť ho. Nekvapajte na neho olej, vtedy sa začne dusiť a vyvráti natrávenú krv späť do rany. Treba vybrať celé telo kliešťa aj s hlavičkou. Po vybratí miesto prisatia hneď vydezinfikujte. Ak nie je po ruke dezinfekčný prostriedok z lekárne (lieh, jódomová tinktúra), použite prípravok s obsahom alkoholu. Ak sa nepodarí odstrániť kliešťa celého, je vhodné vyhľadať zdravotnícku pomoc.

Lymfická borelióza

Ide o multisystémové ochorenie, jeho pôvodcom sú baktérie borélie. Borelióza sa prejavuje pestrým klinickým obrazom s postihnutím rôznych orgánov. Inkubačný čas je niekoľko dní až rokov, liečba si vyžaduje dlhodobé podávanie antibiotík. Očkovanie proti nej neexistuje. Neliečená lymfická borelióza môže spôsobiť dlhotrvajúce, niekedy aj doživotné ťažkosti, problémy so srdcom, kĺbmi i nervovým systémom. Má tri štádiá:

– pre prvé sú typické kožné zmeny, tzv. erythema migrans. Koža okolo miesta vpichu sčervená, začervenanie sa šíri do okolia a súčasne centrum bledne. Prídruží sa i zvýšená teplota, únava, bolesti svalov a kĺbov

– druhé štádium – po týždňoch až mesiacoch – sa môže prejavovať postihnutím kože, kĺbov, nervového systému, srdca alebo svalového systému

– do klinického obrazu tretieho štádia – po niekoľkých mesiacoch až rokoch – patrí najmä postihnutie centrálného nervového systému, kožné zmeny, zápaly kĺbov a očnej rohovky

Kliešťová encefalitída

Kliešťová encefalitída je vírusový zápal mozgu prenášaný kliešťami. Ide o sezónne ochorenie s výskytom v apríli až októbri. Pôvodcom nákazy je vírus klieštovej encefalitídy, ktorý sa do organizmu dostane pri prisatí infikovaného kliešťa alebo konzumáciou

tepelne nespracovaného mlieka od infikovaných oviec, kráv a kôz. Najčastejším prenášačom vírusu je v našich geografických podmienkach hlavne druh Ixodes ricinus. Hostiteľmi pre tento vírus sú rôzne hlodavce i väčšie zvieratá (myši, ježe, veveričky, zajace, jazvece, vtáky, líšky, srnce, ovce, kozy, hovädzí dobytok, kone, psy, mačky). Prenos nákazy z človeka na človeka neexistuje.

Typický klinický priebeh ochorenia je dvojfázový. Prvá fáza sa prejaví chrípkovými príznakmi – horúčka, bolesť hlavy, nevoľnosť, nechutenstvo, bolesti hlavy a svalov. Nasleduje bezpríznaková fáza ochorenia, ktorá trvá 1 – 20 dní. Pre druhú fázu ochorenia s odstupom niekoľkých dní sú charakteristické príznaky postihnutia centrálného nervového systému, stupňujúce sa silné bolesti hlavy, vracanie, stuhnutie šije, poruchy vedomia, pamäti, až dezorientácia, závraty, nervové obrny. Vírusom klieštovej encefalitídy sa môže človek infikovať po uhryznutí klieštom alebo po skončení tepelne nespracovaného mlieka, najmä kozieho, ovčieho a kravského a výrobkov z nich. Inkubačný čas ochorenia je od 7 – 14 dní.

Proti klieštovej encefalitíde existuje očkovanie, zaočkovať sa môžu deti od jedného roku veku. Základné očkovanie pozostáva z podania troch očkovacích látok, prvú dávku je najvhodnejšie aplikovať v zimných mesiacoch – v januári alebo vo februári. Druhá dávka sa podáva jeden až tri mesiace po prvej, tretia deväť až dvanásť mesiacov po druhej. Existuje aj skrátená schéma, kedy sa druhá dávka podáva už dva týždne po prvej. Pred ochorením môžu čiastočne chrániť prvé dve dávky. Kompletné očkovanie ochráni minimálne tri roky, po troch rokoch sa odporúča preočkovanie jednou dávkou očkovacej látky. Protilátky sa vytvoria o desať až štrnásť dní po podaní druhej dávky. Podrobnosti o možnosti zaočkovania aj o prípadných kontraindikáciách povie pediater alebo praktický lekár pre dospelých.

Odbor epidemiológie a Referát komunikatívny ÚVZ SR

Bavíme sa futbalom

V sobotu 20. 6. sa na futbalovom štadióne FK Sitno uskutočnil športový deň.

Jediným neprajníkom bolo počasie, ktoré nám znepríjemňovalo túto akciu. Napriek daždivému počasiu sa turnaja zúčastnilo nielen veľa hráčov, ale aj fanúšikov a priateľov futbalu. Vyskladali sme 6 mužstiev. Okrem chalánov z Bratislavy a okolia sa do turnaja zapojili 4 mužstvá z Banskej Štiavnice a jeden tím spravili chaláni z Prenčova. Celý turnaj prebiehal vo veľmi príjemnej atmosfére. Majstri kuchári navarili fantastickú držkovú a guláš. Spríjemnením boli sedliacke párance z Pukanca. Veľmi sa tešíme, že naše pozvanie prijali nielen hráči, ale aj fanúšikovia a legendy štiavnické-

Priaznivci futbalu na štadióne FOTO ARCHÍV FK SITNO BS

ho futbalu. Zorganizovanie takéhoto podujatia si vyžaduje dosť času a energie, a preto by som chcel poďakovať všetkým, ktorí nám pomáhali. Dúfame, že takýchto podujatí bude čo najviac a budeme sa v čo naj-

väčšom počte stretávať na každom domácom futbalovom stretnutí! O futbalovom programe Vás budeme informovať.

**Miroslav Hudák, ml.,
predseda FK Sitno BŠ**

Pozývame na mladú výstavu do Galérie Schemnitz

Young & Wild

Umelci: Oskar Felber, Kryštof Strejc, Margaréta Petržalová
Kurátor: Michal Stolárik
Vernisáž: 26. 6. 2020, 19:00 hod.

Tím Galérie Schemnitz vás srdečne pozýva na prvú vernisáž svojho hlavného výstavného projektu „sezóna 7“, ktorý vzišiel z pera galerijnej rady v zložení Katarína Rusnáková, Omar Mirza, Vladimír Beskid, Juraj Čarný a Ivan Ladziarsky. Galerijná rada vznikla v tomto zložení v roku 2019 a je odbornou oporou pre Galériu Schemnitz pri tvorbe jej výstavných a vzdelávacích projektov. Jedným z cieľov výstavných plánov Galérie Schemnitz je podpora mladých kurátorov a umelcov. Galerijná rada odporučila pre tento zámer osloviť kurátora Michala Stolárika (Galéria Jána Koniarika v Trnave), ktorý prináša do Banskej Štiavnice trojicu mladých umelcov zo Slovenska a Česka. Diela Oskara Felbera, Kryštofa Strejca a Margaréty Petržalovej predstaví na výstave pod názvom Young & Wild.

Projekt Young & Wild je vizuálnou esejou, ktorá rozpráva o nespútaných mladosti (duchom, nie vekom) – mladosti naplnenej hlbokým vnútorným prežívaním, organickým prístupom k životu a tvorbe

a bezhraničnou otvorenosťou voči experimentovaniu a skúšaniam nových vecí. Koncepcia výstavy spojila autorku a autorov najmladšej generácie česko-slovenskej výtvarnej scény, ktorí sa venujú primárne tradičnej maľbe a občasným presahom v intenciách expandovanej maľby, tvorbe priestorových objektov a kresbe. Vystavujúcu trojicu okrem vzťahu k maliarskemu uvažovaniu spája aj generačná príbuznosť – všetci sú minuloroční absolventi rozličných vysokých škôl. Vystavené diela spája záujem o telesnosť, prostredníctvom ktorej autorka a autori rozvíjajú témy späté so zobrazovaním, dešifrovaním a skúmaním identity a postavenia jednotlivcov (i seba) v súčasnej spoločnosti. Na výstave sa striedajú figurálne motívy so symbolizujúcim charakterom a dôrazom na sebareflexiu (Kryštof Strejc) s telami, ktoré nič neskrývajú – sú zachytené v banálnych momentoch a neprikráslených zá-

chvevoch reality so silným emocionálnym podfarbením (Margaréta Petržalová). Zobrazovanie telesnosti vedie až k jej absolútnej absencii a zostáva prítomná len použitou farebnosťou pripomínajúcou farbu kože, gestickou expresivitou a motívmi inšpirovanými tetovaniami a hororovou kultúrou (Oskar Felber).

V rámci projektu „sezóna 7“ zrealizuje Galéria Schemnitz tohto roku ešte dve výstavy. Koncom augusta to bude výstava Jiřího Kovandu (ČR) pod kurátorským dohľadom Michala Kolečku (ČR) a potom výstava Emilie Rigovej (SR), nositeľky ceny Oskara Čepána za rok 2018, pod kurátorským dohľadom Petry Hanákovéj.

Výstava Young & Wild potrvá v Galérii Schemnitz do 23.8. 2020. Tešíme sa na vašu návštevu! Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

**Michal Stolárik
Silvia Herianová**

Letné prázdniny

v Centre voľného času.

Milí naši priaznivci a priatelia Centra voľného času v Banskej Štiavnici.

Našou prioritou je, aby deti strávili svoje prázdniny aktívnou zápravou, športom a spoznávaním nových priateľov. Situácia, v ktorej sme sa všetci ocitli, nám neumožňuje realizovať všetko tak ako sme boli zvyknutí. Po uvoľnení opatrení v čase COVID-19 sme optimistami a veríme, že sa nám podarí stráviť spolu leto aj pri dodržaní prísnych hygienických opatrení.

Denné letné tábory plánujeme v mesiaci júl v termínoch:

6. 7. – 10. 7. 2020

13. 7. – 17. 7. 2020

20. 7. – 24. 7. 2020

V mesiaci august pre zapísaných členov ZÚ budú prebiehať jednotlivé sústredujú.

My všetci, ktorí pre deti plánujeme letnú činnosť, netrpezlivo čakáme z MŠVVaŠ usmernenia na organizovanie letných táborov.

Rodičia sa môžu informovať na č. t.: 0907598567, e-mail: cvcbanskastiavnica@centrum.sk. Záujem je už v súčasnosti príliš vysoký, preto si všetci držme palce, aby sa nám splnilo to, čo sme už plánovali pred mesiacmi.

J. Machilová

Letné športové kempy

ZŠ Jozefa Horáka a ŠK Atléti BŠ usporiadajú Letné športové kempy

Termíny:

6. 7. – 10. 7. Cyklistický + p. p.

20. 7. – 24. 7. Loptové hry + p. p.

10. 8. – 15. 8. Zmiešaný /bicycle/, lopty, outdoor/

Štvrtky v každom termíne sa stanuje a opeká... rodičia na opekačku pozvaní... Kemp je denný od: 8 hod. – 16 hod. Športové kempy pre všetky deti. Prihlášky: Róbert Petro osobne, alebo na: petrrobo@gmail.com, tel: 0915 815 669. Cena za týždeň 100€ zahŕňa: program, jedlo, nápoje, sladké, slané, ovocie, špekáčiky... zábava, starostlivosť – oddych pre rodičov.

ŠK Atléti BŠ

reality

■ Prenajmem 4-izbový byt v BŠ,
tel.č.: 0903 322 178

inzercia

■ Výkup parožia, tel.č.: 0904 834 937
■ Kúpime ľudové kroje, kontakt:
0902 708 047

služby

■ Rekonštrukcie bytov, domov,
údržba a obnova fasád, vápenné
omietky, kontakt: 0903 376 322

DONÁŠKA AŽ K VAŠIM DVERÁM

- POTRAVINY •
- ALKO • NEALKO •
- CIGARETY •

OBJEDNÁVKY
NA TEL. Č.: 045/692 0150

PRÍJEM OBJEDNÁVOK:
PO – PI: 7:00 DO 19:00 HOD.
SO: 7:00 DO 14:00 HOD.
NE: 7:00 DO 12:00 HOD.

POPLATOK ZA DOVOZ V BŠ: 1,- €

TU MÔŽE BYŤ PRÁVE VÁŠ INZERÁT

1 slovo: 0,20 €
1 cm²: 0,50 €

MILÉ DETI, POZÝVAME VÁS 28. 6. 2020

DO PENZIÓNU VILA MAGNOLIA NA ZÁBAVNÉ POPOLUDNIE.
OD 13:00 DO 17:00 SÚ PRE VÁS PRIPRAVENÉ HRY A SÚŤAŽE.
ADRESA: Spojná 5, Banská Štiavnica, info: +421 907 915 484,

TEŠÍME SA NA VÁS!

Podujatie sa koná len v prípade pekného počasia.

Ponuka služieb (záhrada)

strihanie živých plotov a kríkov
kosenie trávnikov
vyžínanie pozemkov
odvoz záhradného odpadu
pľenie a štiepanie palivového dreva
čistenie pozemkov

Kontakt: 0903 746 356

Nenechajte si zhrdzavieť vaše auto!

Služi Vám vaše auto, ale váš podvozok je poškodený króziou od posypu?

Kontroly a údržby podvozkov (i pred STK)

Vyčistenie nečitateľného VIN čísla vozidla

Opravy a údržba podvozkov vozidiel zvaraním,

protikoroziným nástrekom - gumoasfalt.

Opravy a výmeny výfukových potrubí.

Zvámočnicka výroba i z nerezu

Servisné a údržbárske práce

po dohovore aj iné služby...

ARTEAM BS 0903 391 035

0903 316 946

Sťahovanie, Autodoprava

Odvoz dovoz v rámci slovenska a EU

Martin Bartko

Hájik 2
969 01 Banská Štiavnica

0910 910 108
martin.bartko99@gmail.com

2. ROČNÍK MEMORIÁLU ONDREJA BINDERA

Hokejbalový turnaj sa uskutoční

15. 08. 2020

Ihrisko na Štefultove

Viac informácií na telefónnom čísle

0910700753

0949806045

8:00 prezentácia tímov

Príďte sa s nami zabaviť a podporiť svojho favorita

Mediálny partner

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

Tešíme sa na Vás!

Stredná priemyselná škola

Samuela Mikovíniho,

Akademická 13,
969 15 Banská Štiavnica vyhlasuje

OBCHODNÚ VEREJNÚ SÚŤAŽ
podľa §281 a nasl. Obchodného
zákonníka na prenájom
nebytových priestorov:

1. Školský bufet

v termíne od 22.06.2020 do 26.06.2020

Podmienky súťaže sú uverejnené
na informačnej tabuli SPŠ SM
a na internetovej stránke:

www.mikovini.sk

NAJLEPŠIE CENY V MESTE

CITY TAXI 0,55/km
v BS
0910 525 999
0915 525 999

ARBORISTIKA

Komplexná starostlivosť o stromy

- Rez a ošetrovanie stromov
- Výrub stromov
- Odvoz drevnej hmoty

tel: 0904 842 323

www.citytrees.sk

Sociálna – Senior

prepravná služba Banská Štiavnica

Pre seniorov a návštevníkov

nemocnice. Pre seniorov a ZŤP.

Pre ZŤP na invalidnom vozíku

0948 460 700

Pracovná doba:

Pondelok – Piatok 6:30 – 17:00

ŠTIAVNICKÉ NOVINY

■ Týždenník Mesta Banská Štiavnica vychádza každý štvrtok, redakčná uzávierka je v pondelok do 14:00 ■ re-
daktor: Mgr. Michal Kríž ■ redakčná rada: Mgr. Nadežda Babiaková, Ing. Ivana Ondrejmišková, Janka Ber-
náthová, Filip Golian, Ivan Beňo, Mgr. Ingrid Kosmeľová, Miroslava Luptáková, Mgr. Martin Macharik, JUDr. Gej-
za Volf ■ jazyková úprava: Katarína Kissová ■ sadzba a dizajn: Mgr. Mária Šisková ■ adresa redakcie: Mestský úrad Banská Štiavnica, oddelenie kultúry,
športu a mediálnej komunikácie, Kammerhofská 1, Banská Štiavnica, tel.: 045 6949652, 0918 688 850, e-mail: michal.kriz@banskastiavnica.sk. Reg.č. SKP
27. Podávanie nov. zas. povolené OZ SsRP B.Bystrica č.j. 1167/94-PTP zo dňa 6.4.1994 ■ vydavateľ: Mesto Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, 969 24
Banská Štiavnica, IČO 00 320 501 ■ evidenčné číslo: EV 4429/11 ■ ISSN 1337-8023 ■ tlače: Nikara, Krupina ■ redakcia si vyhradzuje právo redakčného
krátenia a úpravy rukopisov! Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Akékoľvek preberanie, rozmnožovanie a ďalšie rozširovanie článkov, ich
častí, výtvarných riešení a reklám bez predchádzajúceho písomného súhlasu redakcie je podľa Autorského zákona zakázané. Obsah článkov nemusí byť vždy
totožný s názorom redakcie.

© Redakcia Štiavnických novín